

Besluit op bezwaar

Ons kenmerk : ACM/UIT/525773
Zaaknummer : ACM/19/035802
Datum : 12 december 2019

1 Samenvatting

1. Met dit besluit neemt ACM, in opdracht van de rechtbank Rotterdam, een nieuwe beslissing op het bezwaarschrift van bewoners uit de wijk Hoogeland te Naaldwijk (de bewoners). In haar uitspraak van 5 juli 2018 heeft de rechtbank aan ACM opgedragen om een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen met betrekking tot de overschrijding van de maximumprijs.¹ De rechtbank heeft hierbij overwogen dat in deze zaak het door Vestia geleverde water van 12 graden Celsius moet worden aangemerkt als warmte en dat deze warmtelevering volledig onder de Warmtewet valt. Daarom is de rechtbank van mening dat ACM in haar besluit van 9 maart 2017 het geleverde bronwater ten onrechte gesplitst in twee derde deel warmte en één derde deel koude. Het door Vestia gehanteerde vastrechtstarief dient naar het oordeel van de rechtbank volledig aan de maximumprijs in de zin van artikel 5 Warmtewet te worden getoetst.
2. In dit besluit oordeelt ACM dat Vestia vijftien maal de maximumprijs in de zin van artikel 5 Warmtewet heeft overschreden. In die zin is het bezwaar (gedeeltelijk) gegrond. Op grond van artikel 5, vierde lid van de Warmtewet worden de door Vestia in rekening gebrachte tarieven die de maximumprijs overschrijden van rechtswege op de maximumprijs gesteld. Voor zover bewoners een hoger bedrag dan de toegestane maximumprijs hebben betaald, kunnen ze dit bij Vestia en/of via de civiele rechter terugvorderen.

2 Verloop van de procedure

3. Op 29 april 2014 heeft ACM een handhavingsverzoek van bewoners van de wijk Hoogeland te Naaldwijk (hierna: de bewoners) ontvangen. De bewoners vermoeden dat Vestia Energie (hierna: Vestia) zich niet houdt aan diverse verplichtingen uit de Warmtewet.
4. ACM heeft het handhavingsverzoek bij besluit van 23 mei 2014 afgewezen. ACM heeft in dit besluit geoordeeld dat de Warmtewet niet van toepassing is op de warmtelevering aan de woningen in Hoogeland en zij daarom niet bevoegd is om tegen Vestia op te treden.
5. Op 18 december 2015 heeft ACM de door de bewoners tegen dit besluit ingediende bezwaren ongegrond verklaard. Tegen deze beslissing op bezwaar is door de bewoners beroep ingesteld bij het College van Beroep voor bedrijfsleven (hierna: CBb).
6. In de uitspraak van 22 februari 2016 heeft het CBb de beslissing op bezwaar vernietigd en ACM opgedragen een nieuw besluit op het bezwaar te nemen, waarbij zij inhoudelijk moet ingaan op het handhavingsverzoek en de Warmtewet moet toepassen op de woningen in Hoogeland.

¹ Rechtbank Rotterdam 5 juli 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:5194.

7. In een onderzoeksverslag van 1 september 2016 heeft de Directie Energie van ACM (hierna: DE) geconcludeerd dat de tarieven van Vestia over de jaren 2014, 2015 en 2016 de maximumprijs niet overschreden. Bij deze toetsing is een onderscheid gemaakt tussen het leveren van warmte en het leveren van koude door Vestia. Het koude deel van de levering (één derde van het vastrecht) is niet betrokken in de toets aan de maximumprijs.
8. Bij besluit van 9 maart 2017 (hierna: het voorgaande besluit) heeft ACM het bezwaar van de bewoners dat Vestia artikel 2, tweede lid, van de Warmtewet heeft overtreden gegrond verklaard. Hierop heeft zij Vestia een last opgelegd om de bewoners te voorzien van nota's welke inzicht geven in het individuele GJ-verbruik over de jaren 2014-2016.² Afgaande op het verslag van DE heeft ACM de bezwaren die zien op het overschrijden van de wettelijke maximumprijs door Vestia ongegrond verklaard. Tegen deze beslissing op bezwaar is door de bewoners beroep ingesteld bij de rechtbank Rotterdam.
9. In haar uitspraak van 5 juli 2018 (zie paragraaf 3) heeft de rechtbank Rotterdam geoordeeld dat ACM niet op de juiste manier heeft getoetst aan de maximumtarieven uit de warmtewet. Daarom heeft zij ACM opgedragen om een nieuwe beslissing op bezwaar te nemen, waarbij zonder onderscheid tussen warmte en koude wordt getoetst of de maximumtarieven zijn overschreden.
10. Op 12 maart 2019 is door DE een Verslag van Bevindingen uitgebracht (zie paragraaf 4), waarin de tarieven van Vestia over de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017 zijn getoetst aan de maximumprijs. In een Aanvullend Verslag van Bevindingen van 16 juli 2019 zijn ook de tarieven van Vestia over 2018 beoordeeld. In de verslagen is geen onderscheid gemaakt tussen warmte en koude.
11. In de verslagen concludeert DE dat Vestia vijftien maal de maximumprijs als bedoeld in artikel 5 Warmtewet heeft overschreden. Volgens DE was dit het geval bij woning 4 in 2014, bij woning 10 in de jaren 2014-2016, bij woning 11 in 2014-2017, bij woning 14 in 2016-2018 en bij woning 24 in 2014-2017.
12. De verslagen zijn op respectievelijk 5 juni 2019 en 17 juli 2019 toegezonden aan de bewoners en Vestia en naar aanleiding hiervan heeft op 4 september 2019 ten kantore van ACM een hoorzitting plaatsgevonden. Hierbij waren zowel vertegenwoordigers van de bewoners als van Vestia aanwezig.

3 Uitspraak van de rechtbank Rotterdam van 5 juli 2018

13. De rechtbank Rotterdam heeft in haar uitspraak van 5 juli 2018 geoordeeld dat ACM in haar toetsing aan de maximumprijs geen onderscheid mag maken tussen warmte en koude. Volgens de rechtbank moet uit de uitspraak van het CBb van 22 februari 2016 worden afgeleid dat het door Vestia geleverde water van 12 graden Celsius gekwalificeerd moet worden als 'warmte' in de zin van de Warmtewet, ongeacht of de bewoner dit aanwendt voor verwarming of voor koeling van zijn woning. Derhalve valt de levering van bronwater in dit geval volledig onder de toepassing van de Warmtewet en moet het volledige in rekening

² Inmiddels heeft Vestia ook nota's verstrekt met het verbruik over de jaren 2017 en 2018.

gebrachte vastrecht worden getoetst aan de maximumprijs. Verder heeft de rechtbank overwogen dat Vestia niet verplicht is haar tarief op te splitsen in een gebruiksfafhankelijk deel en een gebruiksonafhankelijk deel, waaruit de maximumprijs in het Warmtebesluit is opgebouwd. Hiervoor wordt steun gevonden in de Toelichting bij het Warmtebesluit (Staatsblad 2013, 359, p.8) waaruit blijkt dat de toetsing zelf geschiedt aan de totale maximumprijs en niet aan de losse componenten zoals die zijn gespecificeerd in de artikelen 3 en 4 van het Warmtebesluit. Vestia mag volgens de rechtbank dus enkel een vastrecht in rekening brengen, mits dit tarief niet hoger is dan de totale maximumprijs als bedoeld in artikel 5 van de Warmtewet.

14. Voorts heeft de rechtbank geoordeeld dat Vestia de kosten per woning mag baseren op de door haar gehanteerde kostenverdeelsystematiek. Omdat individuele meters ontbreken en het financieel onhaalbaar en technisch onmogelijk is deze plaatsen, biedt de Warmtewet Vestia de mogelijkheid haar kosten per woning te baseren op een dergelijke grondslag. Deze kostenverdeelsystematiek is gebaseerd op het vermogen van de warmtepomp, dat weer samenhangt met de grootte en de ligging van de woning, uitgaande van een energetisch goed renderend systeem en aansluiting van alle woningen in het plangebied.
15. Tot slot heeft de rechtbank geoordeeld dat Vestia heeft voldaan aan haar verplichting die voortvloeit uit artikel 2, tweede lid, van de Warmtewet door bewoners nota's te verstrekken met daarin het aantal GJ warmte dat is geleverd over de kalenderjaren 2014, 2015 en 2016.³ Onder verwijzing naar hetgeen is bepaald over het hanteren van een kostenverdeelsystematiek en de afwezigheid van individuele meters heeft Vestia volgens de rechtbank hierbij gebruik kunnen maken van niet-geijkte meetwaarden, omdat geijkte meetwaarden niet voorhanden zijn.
16. De rechtbank draagt ACM op om nader te onderzoeken of Vestia de maximumprijs heeft overschreden, zonder daarbij een onderscheid te maken tussen koude en warmte.

4 Hernieuwd onderzoek en bevindingen van de Directie Energie

17. Naar aanleiding van de uitspraak van de rechtbank Rotterdam heeft DE onderzocht of het door Vestia gehanteerde vastrecht de door ACM vastgestelde maximumtarieven overschrijdt indien geen onderscheid wordt gemaakt tussen warmte en koude.
18. Voor het verloop van het onderzoek door DE verwijst ACM naar paragraaf 4.3. van het Verslag van Bevindingen en paragraaf 3.2. van het Aanvullend Verslag van Bevindingen. In de verslagen concludeert DE dat Vestia vijftien maal de maximumprijs als bedoeld in artikel 5 heeft overschreden. Volgens DE was dit het geval bij woning 4 in 2014, bij woning 10 in de jaren 2014-2016, bij woning 11 in 2014-2017, bij woning 14 in 2016-2018 en bij woning 24 in 2014-2017.

³ Zie voetnoot 2.

5 Zienswijze van partijen

5.1 Vestia

19. In een nader stuk en op de hoorzitting van 4 september 2019 heeft Vestia haar zienswijze uiteengezet. Deze zienswijze komt samengevat neer op het volgende.
20. Vestia stelt dat slechts twee bewoners beroep hebben ingesteld tegen de tweede beslissing op bezwaar van ACM. Deze waren niet gemachtigd voor anderen op te treden. Volgens Vestia kunnen de overige 28 bewoners dan ook niet meer betrokken worden in de hernieuwde beslissing op bezwaar van ACM.
21. Met betrekking tot de door Vestia gehanteerde kostenverdeelsystematiek stelt Vestia dat deze door de rechtbank Rotterdam als redelijk is bestempeld en dat het baseren van de prijzen op het vermogen van de warmtepomp deugdelijk is. Vestia had naar eigen zeggen mogen volstaan met het toezenden van het toegerekende verbruik op basis van deze kostenverdeelsystematiek. De aan haar opgelegde last om individuele verbruiksgegevens in te brengen is daarmee onjuist gebleken. Het verstrekken van meetgegevens kon dan ook niet van haar worden gevraagd.
22. Uiteindelijk is Vestia naar eigen zeggen wel tot uitvoering van de last overgegaan omdat de warmtepompen in de woningen het benaderen van de leveringsomvang mogelijk maken. Ter hoorzitting is gebleken dat de door Vestia aangeleverde gebruiksgegevens tot stand zijn gekomen met behulp van een door Itho Daalderop B.V. (hierna: Itho) ontwikkelde module uit de geplaatste warmtepompen, die het elektriciteitsverbruik van de warmtepomp berekent en bijhoudt. Op basis van die gegevens en het rendement van de warmtepomp berekent de module in de warmtepomp hoeveel GJ uit het bronnet wordt afgenomen. Deze niet-geijkte gegevens worden door het bedrijf Ista Nederland B.V. (hierna: Ista) aan de bewoners en Vestia verstrekt.
23. Volgens Vestia zijn voor het uitlezen van de warmtepompen kosten gemaakt welke zij mag doorbelasten op basis van de Warmtewet. Volgens haar moeten deze meetkosten dan ook worden meegenomen als onderdeel van het door Vestia gerekende vastrecht in 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018. Dit betekent volgens Vestia dat de meetkosten moeten worden afgetrokken van het door haar gerekende vastrecht, alvorens deze aan de maximumprijs getoetst mag worden.
24. Daarnaast stelt Vestia dat de lezing van de uitspraak van het CBb van 22 februari 2016 door de rechtbank Rotterdam onjuist is. Volgens Vestia is het in strijd met de bedoeling van de wetgever om koude als warmte te behandelen en onder het regime van de maximumprijs te scharen. Zij zou hier afzonderlijke vergoeding voor mogen rekenen. Vestia is van mening dat zij daarom een bedrag van €185,- (zoals berekend door Greenvis in haar rapport van 21 juli 2017) in rekening mocht brengen over de jaren 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018. Dit bedrag moet dan ook in mindering worden gebracht op het door haar gerekende vastrecht, alvorens deze aan de maximumprijs mag worden getoetst.
25. Tot slot stelt Vestia dat zij op basis van passages op de websites van ACM en Consuwijzer er op mocht vertrouwen dat zij een apart bedrag voor koude in rekening mocht brengen.

5.2. De bewoners

26. Ter hoorzitting hebben de bewoners hun zienswijze naar voren gebracht. Deze komt samengevat neer op het volgende.
27. De bewoners zijn van mening dat de door Vestia aangeleverde gebruiksgegevens, waarop DE haar berekeningen heeft gebaseerd, onjuist zijn. De bewoners voeren aan dat ACM het verbruik en de maximumprijs per woning moet vaststellen op basis van daadwerkelijke, feitelijke en correcte verbruiksgegevens. Volgens de bewoners kan voor de toets aan de maximumprijs niet worden volstaan met gegevens afkomstig uit een niet-geijkte meting.
28. De bewoners hebben een door hen zelf opgesteld verbruiksoverzicht overgelegd. Zij menen dat hieruit blijkt dat de daadwerkelijke verbruiken per woning per jaar veel lager liggen: minder dan 50% van de door Vestia aangeleverde gegevens. Volgens de bewoners leidt dit tot de conclusie dat de maximumprijs in veel meer gevallen wordt overschreden dan het verslag van DE doet voorkomen. Bewoners verklaren dat het door hun opgestelde verbruiksoverzicht is tot stand gekomen door een uitgebreide en complexe berekening gebaseerd op gegevens die zij hebben uitgelezen uit de individuele warmtepompen. In de berekening van de bewoners wordt onder andere de temperatuur van het water, het elektriciteitsverbruik van de warmtepomp en de theoretische en praktische rendementen betrokken. De bewoners geven wel aan dat zowel de door Vestia aangeleverde verbruiksgegevens als die door bewoners zelf zijn aangeleverd gebaseerd zijn op aannames.
29. Volgens de bewoners blijkt de onjuistheid van de verbruiksgegevens van Vestia ook uit het verschil met het door bewoners zelf berekende verbruikersoverzicht, het verschil met de Energie Prestatie Coëfficiënt (EPC-berekening) van de woning en het verschil met het aantal GJ dat in de praktijk wordt verbruikt door oudere minder geïsoleerde woningen dan die van bewoners. De bewoners stellen dat de verbruiksgegevens van Vestia afwijken van de EPC-berekening, waarmee een schatting is gemaakt van het totale energieverbruik per woning. De woningen zijn volgens bewoners gebouwd met een EPC van 0,47. Dit zou betekenen dat de woningen ongeveer 47% van de hoeveelheid energie zouden moeten gebruiken ten opzichte van 'een gemiddelde woning die op stadsverwarming is aangesloten met een EPC van 1,0. Volgens bewoners zou het verbruik per woning op basis van deze gegevens niet hoger mogen zijn dan 20 GJ en laten de cijfers van Vestia het tegendeel zien, hetgeen de betrouwbaarheid van deze cijfers zou aantasten.

6 Juridisch kader

30. Voor een overzicht van de relevante wetsartikelen verwijst ACM naar de bijlage bij dit besluit.

7 Feiten/Handelspraktijk Vestia

31. Voor een overzicht van de relevante feiten en de handelspraktijk van Vestia verwijst ACM naar hoofdstuk 4.4 van het Verslag van Bevindingen. Deze feiten en de handelspraktijk van Vestia zijn door partijen niet betwist.

8 Beoordeling

32. ACM vergelijkt hierna de tarieven van Vestia over de jaren 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 met de door ACM vastgestelde maximumprijzen voor warmtelevering op basis van het GJ-verbruik van de individuele bewoners. In dit kader zal ACM eerst stilstaan bij het argument van Vestia dat ziet op het ten onrechte betrekken van alle 30 huishoudens in de nieuwe beslissing op bezwaar (paragraaf 8.1). Alvorens de tarieven van Vestia worden vergeleken met de maximumprijs, dient eerst te worden bepaald welke kosten betrokken worden in deze vergelijking (paragraaf 8.2). Verder wordt stilgestaan bij de door Vestia aangeleverde verbruiksgegevens, aangezien de juistheid hiervan door de bewoners ter hoorzitting in twijfel is getrokken (paragraaf 8.3). Tot slot zal ACM beoordelen of Vestia de maximumprijzen, zoals door ACM vastgesteld op grond van de Warmtewet, heeft overschreden met de door haar in rekening gebrachte tarieven (paragraaf 8.4). In haar beoordeling maakt ACM gebruik van het Verslag van Bevindingen, het Aanvullend Verslag van Bevindingen alsmede de schriftelijke en mondelinge informatie die door bewoners en Vestia in deze procedure naar voren is gebracht.

8.1 Betrokkenheid bij nieuwe beslissing op bezwaar

33. Vestia is van mening dat 28 van de 30 door DE getoetste huishoudens niet betrokken mogen worden in dit nieuwe besluit op bezwaar, aangezien die huishoudens niet betrokken waren bij de beroepszaak bij de rechtbank Rotterdam. Volgens Vestia is voor deze huishoudens de beslissing van 9 maart 2017 onherroepelijk geworden.
34. In dit kader wijst ACM op de uitspraak van de rechtbank Rotterdam, waarin het besluit op bezwaar van 9 maart 2017 integraal is vernietigd, voor zover het ziet op het onderscheid tussen warmte en koude in de toetsing aan de maximumprijs. De rechtbank heeft geoordeeld dat het besluit, voor zover het ziet op deze toetsing, niet berust op een deugdelijke motivering en derhalve strijdig is met artikel 7:12 Awb. Aangezien ACM dit onderscheid in de vergelijkingen voor alle 30 huishoudens heeft toegepast is het aangehaalde besluit op bezwaar op dit punt integraal vernietigd. ACM is daarom gehouden om de tarieven voor al deze huishoudens opnieuw te toetsen aan de maximumprijs.
35. Conclusie: De betaalde tarieven van alle 30 betrokken bewoners zullen in dit besluit worden getoetst aan de maximumprijs.

8.2 In acht te nemen kosten

Meetkosten

36. Alvorens ACM het tarief van Vestia kan toetsen aan de maximumprijs moet eerst beoordeeld worden welke kosten in aanmerking komen voor vergelijking. De huidige Warmtewet bepaalt dat leveranciers ten hoogste de maximumprijs, de redelijke kosten voor het ter beschikking stellen van de warmtewisselaar en het tarief voor meting van het warmteverbruik in rekening mogen brengen (artikel 2 lid 3 Warmtewet).

37. Vestia stelt dat de meetkosten, gemaakt bij het uitlezen van de software modules van de warmtepompen en de berekening van het verbruik, betrokken moeten worden in de vergelijking met de maximumtarieven. ACM wijst er in dit verband op dat de door Vestia gemaakte meetkosten geen onderdeel zijn van het vastrecht zoals in rekening gebracht bij de bewoners. Dit blijkt uit de bijlage 5 over tarieven bij de leveringsovereenkomst zoals gesloten tussen Vestia en de bewoners, waarin Vestia de opbouw van de in rekening gebrachte tarieven uiteenzet.⁴ In deze bijlage staat niets vermeld met betrekking tot meetkosten.
38. Voorts heeft Vestia in de eerdere procedure, bij ACM, het CBb en rechtbank Rotterdam, niet aangevoerd dat een tarief voor meting deel uitmaakt van het tarief dat zij eerder als vastrecht in rekening bracht bij bewoners. ACM zal derhalve de tarieven toetsen zoals gespecificeerd in de leveringsovereenkomst en daadwerkelijk in rekening gebracht bij de bewoners over de jaren 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018. De kosten die Vestia stelt te hebben gemaakt voor het vaststellen van het verbruik, zullen niet in deze vergelijking worden betrokken.

Kosten van koude levering

39. Vestia stelt in haar nader stuk ten behoeve van de hoorzitting van 4 september 2019, dat DE koude ten onrechte heeft meegeteld in haar vergelijking met de maximumprijs. Zij stelt dat het in strijd is met de bedoeling van de wetgever om koude als warmte te behandelen en onder het regime van de maximumprijs te scharen. Kennelijk doelt Vestia hierbij op de stelling dat in het door haar gerekend vastrecht een koude deel geïncorporeerd was en dit koude deel ten onrechte, in opdracht van de rechtbank Rotterdam, onder de Warmtewet is geschaard en derhalve is meegenomen in de vergelijking met de maximumprijs.
40. In dit kader stelt Vestia dat zij erop mocht vertrouwen dat het is toegestaan een apart bedrag voor koude in rekening te brengen, aangezien op de websites van ACM en Consuwijzer te lezen is dat tot 1 januari 2020 voor de levering van koude geen maximumtarief geldt.
41. Voor zover de opmerkingen van Vestia zien op de interpretatie van de uitspraak van het CBb door de rechtbank Rotterdam en haar opdracht om in de vergelijking met de maximumprijs geen onderscheid te maken tussen warmte en koude, merkt ACM dat Vestia geen hoger beroep heeft ingesteld tegen de uitspraak van de rechtbank Rotterdam. Aangezien deze uitspraak onherroepelijk is, heeft ACM terecht geen onderscheid gemaakt tussen warmte en koude.
42. Voorts stelt Vestia dat zij erop mocht vertrouwen dat zij een apart bedrag voor koude in rekening mocht brengen. Zij baseert zich hierbij op de volgende uitspraken afkomstig van de sites van ACM en Consuwijzer:
43. *“Let op: Sommige verbruikers van warmte krijgen ook koud water. Bij een zogenaamde Warmte Koude Opslag (WKO) is dit zelfs nodig om het systeem goed te laten werken. Voor levering van koude is nu geen maximumtarief. Dat zorgt soms voor hoge tarieven. Vanaf 2020 is er een maximumtarief voor koude. Ook komt er een maximumtarief voor warmte van lagere temperaturen dat verder wordt opgewarmd in de woning.”⁵*

⁴ Zie Bijlage 5 (tarieven) van Overeenkomst Levering Bronwarmte Koopwoningen, met kenmerk ACM/IN/302063.

⁵ <https://www.acm.nl/nl/onderwerpen/energie/afnemers-van-energie/welke-kosten-staan-er-op-de-warmtenota> .

44. *“Voor 2020 mag u ook een maximumtarief vragen voor de levering van koude (koeling).”*⁶
45. *“Sommige verbruikers van warmte krijgen ook koude geleverd in de vorm van koeling. Bij een zogenaamde Warmte Koude Opslag (WKO) is dit zelfs nodig om het systeem goed te laten werken. Voor levering van koude is nu geen maximumtarief. Dat zorgt soms voor hoge tarieven. Vanaf 2020 is er een maximumtarief voor koude. Dit geldt alleen voor consumenten die verplicht koude geleverd krijgen. Ook komt er een apart maximumtarief voor warmte van lagere temperaturen die eventueel verder wordt opgewarmd in de woning.”*⁷
46. In dit verband merkt ACM op dat hetgeen vermeld staat op de sites van ACM en Consuwijzer niet van toepassing is op onderhavig geval. Zoals de rechtbank Rotterdam heeft aangegeven wordt het door Vestia geleverde water van 12 graden Celsius op het overdrachtpunt volledig gekwalificeerd als ‘warmte’ in de zin van de Warmtewet.⁸ Dat de bewoners de geleverde warmte na het overdrachtpunt eventueel zelf aanwenden voor koeling is hierbij niet van belang.
47. De passages op de websites van ACM en Consuwijzer zien niet op de warmtelevering aan de bewoners van de wijk Hoogeland. DE heeft derhalve in haar onderzoek terecht het volledige door Vestia gerekende vastrecht aan de maximumprijs getoetst.
48. Conclusie: De meetkosten en kosten voor koude levering waren geen onderdeel van de door Vestia gehanteerde prijs voor warmtelevering. Deze componenten worden dan ook niet van het tarief van Vestia afgetrokken voordat deze aan de maximumprijs wordt getoetst.

8.3 Aangeleverde gegevens

49. De kostenverdeelssystematiek is in het onderhavige geval gebaseerd op het vermogen van de warmtepomp, hetgeen weer samenhangt met de grootte en de ligging van de woningen, uitgaande van een energetisch goed renderend systeem en aansluiting van alle woningen in het plangebied. Deze systematiek staat in dit besluit niet ter discussie, zoals ook ter hoorzitting aangegeven door de bewoners.⁹
50. Vestia heeft echter voor het GJ-verbruik, zoals verwerkt in de nota's en ter uitvoering van de aan haar opgelegde last onder dwangsom, gebruik gemaakt van een geïntegreerde module in de individuele warmtepompen met behulp waarvan het GJ-verbruik per woning nauwkeurig kan worden benaderd. Vestia heeft de op deze methode gebaseerde gegevens ook verstrekt aan ACM in het kader van het aanvullend onderzoek. ACM heeft deze gegevens vervolgens gehanteerd in haar Verslag van Bevindingen en haar Aanvullend Verslag van Bevindingen.

⁶ <https://www.acm.nl/nl/warmtetarieven> .

⁷ <https://www.consuwijzer.nl/stadsverwarming-en-blokverwarming/de-warmtenota> .

⁸ Zie randnummer 12 van de uitspraak van rechtbank Rotterdam van 5 juli 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:5194.

⁹ Zie p. 3 van het hoorzittingsverslag kenmerk ACM/UIT/519647.

Het verstrekken van inzage in het individuele GJ-verbruik

51. Allereerst stelt Vestia dat zij had mogen volstaan met het toezenden van het toegerekende verbruik op basis van de kostenverdeelssystematiek. ACM had volgens Vestia dit verbruik moeten toetsen aan de maximumprijzen. In dit verband verwijst ACM naar het vorige besluit op bezwaar,¹⁰ waarin Vestia een last werd opgelegd om met nota's inzicht te verschaffen in het individuele GJ-verbruik. Vestia heeft er daarbij uit eigen beweging voor gekozen om gebruik te maken van een module in de warmtepomp die daar door de producent in is geïntegreerd.
52. Vestia heeft de op deze methode gebaseerde gegevens ook verstrekt aan ACM in het kader van het aanvullend onderzoek. Deze gegevens kon ACM dan ook gebruiken bij haar toetsing van de tarieven van Vestia aan de maximumprijs. Zoals in de randnummers 22 en 48 aangegeven zijn deze gegevens al eerder gedeeld met bewoners in de door Vestia verstrekte nota's. Bovendien biedt deze benadering naar het oordeel van ACM, in vergelijking met de gehanteerde kostenverdeelssystematiek, de bewoners een nauwkeuriger inzicht van het GJ-verbruik per woning.

De juistheid van de aangeleverde gegevens

53. De bewoners stellen dat de door Ista, namens Vestia, verstrekte verbruiksgegevens onjuist zijn. Daarnaast hebben ze bezwaar tegen de niet-geijkte aard van deze gegevens. Ten aanzien van de door Vestia verstrekte nota met het aantal GJ warmte heeft de rechtbank Rotterdam overwogen dat daarmee wordt voldaan aan de door de Warmtewet gestelde eisen. Hierbij heeft de rechtbank expliciet aangegeven dat Vestia gebruik mag maken van niet-geijkte meetwaarden, omdat geijkte meetwaarden niet voorhanden zijn, hetgeen ook blijkt uit artikel 8a van de Warmtewet.¹¹ De stelling van bewoners dat ACM deze gegevens niet mocht gebruiken in haar onderzoek omdat deze niet-geijkt zijn gaat derhalve niet op.
54. ACM wijst er hierbij overigens op dat de in het kader van het aanvullend onderzoek door Vestia aan ACM verstrekte verbruiksgegevens overeen komen met de gegevens uit de door de rechtbank beoordeelde nota. Deze verbruiksgegevens van Vestia zijn door Ista uitgelezen en aan Vestia verstrekt. Ista is een bedrijf gespecialiseerd in het verstrekken van overzichten ten behoeve van verbruiksafhankelijke afrekening van energie. De bewoners stellen dat deze verbruiksgegevens onjuist zijn, omdat deze sterk afwijken van de EPC van de individuele woningen in Hoogeland en de door bewoners aangeleverde verbruiksoverzichten. Zij hebben hierbij niet gemotiveerd waarom de wijze waarop de verbruiksgegevens van Vestia tot stand zijn gekomen gebrekkig of onjuist zou zijn. De vergelijking met algemene factoren zoals de EPC en de vergelijking met de verbruiksoverzichten aangeleverd door bewoners, welke net als die van Vestia zijn gebaseerd zijn op een schatting, zijn onvoldoende om de juistheid van de verbruiksoverzichten van Vestia in twijfel te trekken. ACM ziet dan ook geen aanleiding om niet van de door Vestia verstrekte gebruiksoverzichten uit te gaan.
55. Conclusie: het naderhand uit eigen beweging door Vestia aangeleverde verbruiksoverzicht per bewoner biedt in vergelijking met de kostenverdeelssystematiek, een nauwkeuriger inzicht

¹⁰ Besluit in bezwaar van 19 maart 2017 met kenmerk ACM/UIT/299964.

¹¹ Zie randnummer 14.2 van de uitspraak van rechtbank Rotterdam van 5 juli 2018, ECLI:NL:RBROT:2018:5194.

van het GJ-verbruik per woning. ACM kan zich dan ook baseren op dit overzicht voor de toetsing aan de maximumprijs.

56. Verder hebben bewoners onvoldoende gemotiveerd waarom de door Vestia aangeleverde verbruiksgegevens onjuist zijn. Zij vergelijken de verbruiksoverzichten met hun eigen overzichten en de EPC, maar deze vergelijkingen zijn onvoldoende om de juistheid van de overzichten in twijfel te trekken. Tot slot is het bezwaar van bewoners ten aanzien van de niet-geijkte aard van de verbruiksgegevens ongegrond, omdat de rechtbank Rotterdam heeft aangegeven dat Vestia gebruik heeft mogen maken van dergelijke gegevens.

8.4 Toetsing aan de maximumprijs

57. ACM stelt op grond van artikel 5, eerste lid, van de Warmtewet de maximumprijs vast die een warmteleverancier zoals Vestia ten hoogste mag rekenen voor de levering van warmte. De maximumprijs is opgebouwd uit twee componenten. Een gebruiksonafhankelijk deel (ook wel: vastrecht) dat wordt uitgedrukt in euro's en een gebruiksaafhankelijk deel dat wordt uitgedrukt in euro's per GJ.
58. Vestia brengt enkel een vast (gebruiksonafhankelijk) bedrag per maand in rekening. Hierbij wordt geen splitsing tussen een gebruiksaafhankelijk en gebruiksonafhankelijk tarief gemaakt. De rechtbank Rotterdam heeft geoordeeld dat de afwezigheid van deze splitsing in de tarieven van Vestia niet in strijd is met de wet en dat deze integraal getoetst moeten worden aan de wettelijke maximumtarieven.
59. Het door Vestia gerekende vastrecht is afhankelijk van het type van de warmtepomp van de individuele woning en de capaciteit daarvan. Vestia heeft de woningen opgesplitst in verschillende categorieën op basis van de verschillende warmtepompen. Zone A heeft een warmtepomp type WPU3, Zone B heeft een warmtepomp type WPU5, Zone C heeft een warmtepomp type WPU55/WPU65 en Zone D heeft een warmtepomp type WPU75/WPU85. De door Vestia gerekende tarieven voor deze verschillende zones in de jaren 2014-2018 zijn als volgt:

Zone woning	Tarieven Vestia Energie voor warmte en koudelevering tezamen per jaar in EUR inclusief BTW				
	2014	2015	2016	2017	2018
A, B, C of D					
A	€ 545,76	€ 559,44	€ 559,46	€ 559,46	€ 559,46
B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
D	€ 807,68	€ 827,88	€ 827,93	€ 827,93	€ 827,93

60. Om deze tarieven te vergelijken met de maximumprijzen op grond van de Warmtewet, hanteert ACM de formule als bedoeld in artikel 2 van het Warmtebesluit:

$$P_{maxw} = VKw + Pw * Ww$$

waarbij:

P_{maxw} = de maximumprijs voor de levering van warmte in het jaar t;

VKw = de vaste kosten in het jaar t, uitgedrukt in euro;

Pw = de variabele kosten in het jaar t, uitgedrukt in euro per gigajoule;

Ww = het jaarverbruik van de warmteverbruiker, uitgedrukt in gigajoule.

61. Ter invulling van het jaarverbruik van elke individuele warmteverbruiker worden de door Vestia aangeleverde verbruiksoverzichten gehanteerd. Hierbij wordt zoals gezegd geen onderscheid gemaakt tussen warmte en koude. In onderstaande tabel wordt het verbruik per woning weergegeven:

Nr.	A, B, C of D	Geleverde bronwarmte in GJ zoals in verstrekte verbruiksoverzichten Vestia Energie				
		2014	2015	2016	2017	2018
1	C	35,60	36,30	38,94	33,15	33,41
2	B	19,94	18,64	19,10	26,84	28,34
3	C	26,86	33,18	36,16	27,85	23,40
4	B	13,16	16,00	19,46	22,07	21,18
5	B	18,64	19,63	20,67	29,04	31,24
6	C	29,71	23,68	25,09	21,98	21,47
7	C	29,70	37,16	35,82	28,31	33,51
8	B	22,26	20,40	19,37	23,22	23,00
9	B	27,45	31,63	28,27	34,06	30,22
10	B	12,09	8,59	8,32	15,78	25,43
11	B	8,86	9,19	7,47	8,92	12,15
12	C	38,14	36,23	34,91	33,31	36,68
13	C	38,14	36,23	35,42	19,75	32,53
14	A	19,28	13,03	0,31	4,56	10,31
15	B	17,44	17,70	18,02	26,83	31,36
16	C	37,47	42,61	50,06	34,85	45,8
17	C	31,60	31,97	36,19	21,80	31,28
18	B	26,74	25,80	18,65	19,40	21,14
19	B	16,94	18,67	18,72	16,57	21,90
20	B	24,42	20,61	26,89	27,04	28,95
21	C	36,30	42,16	42,76	31,70	39,20
22	B	28,85	30,34	29,42	31,28	34,58

23	C	27,60	27,45	26,31	19,54	24,70
24	C	14,41	16,26	18,82	13,59	18,78
25	C	23,09	36,12	40,09	24,30	27,84
26	C	45,43	48,62	55,79	32,93	43,01
27	C	33,84	36,24	40,77	28,84	36,98
28	C	26,88	35,48	42,53	30,75	40,16
29	C	23,37	29,34	32,93	21,02	38,34
30	D	34,70	36,77	36,07	29,57	41,04

62. Bij het toetsen of de maximumprijs als bedoeld in artikel 5 Warmtewet is overschreden, berekent ACM eerst het maximumtarief per woning bij het verbruik op basis van de verbruiksoverzichten. In onderstaande tabel is dit maximum tarief per woning weergegeven:

Maximumtarieven ACM voor warmte en koudelevering tezamen in EUR inclusief BTW bij door Vestia opgegeven verbruik in GJ					
Nr.	2014	2015	2016	2017	2018
1	€ 1.109,47	€ 1.103,61	€ 1.158,51	€ 1.051,33	€ 1.113,03
2	€ 733,16	€ 703,79	€ 708,94	€ 908,16	€ 991,10
3	€ 899,45	€ 1.032,98	€ 1.095,52	€ 931,08	€ 872,29
4	€ 570,23	€ 644,02	€ 717,09	€ 799,93	€ 818,90
5	€ 701,92	€ 726,20	€ 744,51	€ 958,08	€ 1.060,84
6	€ 967,93	€ 817,90	€ 844,67	€ 797,89	€ 825,87
7	€ 967,69	€ 1.123,08	€ 1.087,81	€ 941,51	€ 1.115,44
8	€ 788,91	€ 743,64	€ 715,05	€ 826,02	€ 862,67
9	€ 913,62	€ 997,88	€ 916,73	€ 1.071,98	€ 1.036,31
10	€ 544,52	€ 476,26	€ 464,66	€ 657,21	€ 921,11
11	€ 466,91	€ 489,84	€ 445,40	€ 501,55	€ 601,73
12	€ 1.170,50	€ 1.102,03	€ 1.067,19	€ 1.054,96	€ 1.191,67
13	€ 1.170,50	€ 1.102,03	€ 1.078,75	€ 747,29	€ 1.091,87
14	€ 717,30	€ 576,78	€ 283,15	€ 402,63	€ 557,48
15	€ 673,08	€ 682,51	€ 684,46	€ 907,93	€ 1.063,73
16	€ 1.154,40	€ 1.246,47	€ 1.410,49	€ 1.089,91	€ 1.411,01
17	€ 1.013,35	€ 1.005,58	€ 1.096,20	€ 793,80	€ 1.061,80
18	€ 896,56	€ 865,89	€ 698,74	€ 739,35	€ 817,94
19	€ 661,07	€ 704,47	€ 700,33	€ 675,13	€ 836,22
20	€ 840,81	€ 748,39	€ 885,46	€ 912,70	€ 1.005,77
21	€ 1.126,29	€ 1.236,28	€ 1.245,07	€ 1.018,43	€ 1.252,28

22	€ 947,27	€ 968,68	€ 942,79	€ 1.008,90	€ 1.141,17
23	€ 917,23	€ 903,25	€ 872,31	€ 742,52	€ 903,56
24	€ 600,27	€ 649,91	€ 702,59	€ 607,52	€ 761,18
25	€ 808,85	€ 1.099,54	€ 1.184,57	€ 850,53	€ 979,07
26	€ 1.345,68	€ 1.382,54	€ 1.540,33	€ 1.046,34	€ 1.343,91
27	€ 1.067,18	€ 1.102,25	€ 1.199,98	€ 953,54	€ 1.198,89
28	€ 899,93	€ 1.085,05	€ 1.239,86	€ 996,88	€ 1.275,37
29	€ 815,58	€ 946,04	€ 1.022,32	€ 776,10	€ 1.231,60
30	€ 1.087,84	€ 1.114,25	€ 1.093,48	€ 970,10	€ 1.296,53

63. De maximumtarieven zoals vastgesteld door ACM in 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 waren als volgt:

Maximumtarieven ACM in EUR inclusief BTW									
2014 vast	2014 per GJ	2015 vast	2015 per GJ	2016 vast	2016 per GJ	2017 vast	2017 per GJ	2018 vast	2018 per GJ
€	€	€	€	€	€	€	€	€	€
254,00	24,03	281,78	22,64	276,13	22,66	299,16	22,69	309,52	24,05

64. Gebruikmakend van bovenstaand overzicht toetst ACM voor elke woning of het de door Vestia Energie in rekening gebrachte tarief in 2014, 2015, 2016, 2017 en 2018 het maximumtarief overschrijdt. Indien het tarief van Vestia het maximumtarief overschrijdt, dan krijgt het lettertype in de cel van de onderstaande tabel de opmaak vet en rood.

Nr.	Zone woning A, B, C of D	Tarieven werkelijk Vestia voor warmte en koudelevering tezamen in EUR inclusief BTW bij opgegeven verbruik in GJ				
		2014	2015	2016	2017	2018
1	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
2	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
3	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
4	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
5	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
6	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
7	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
8	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
9	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
10	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
11	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74

12	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
13	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
14	A	€ 545,76	€ 559,44	€ 559,46	€ 559,46	€ 559,46
15	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
16	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
17	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
18	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
19	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
20	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
21	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
22	B	€ 580,20	€ 594,72	€ 594,74	€ 594,74	€ 594,74
23	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
24	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
25	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
26	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
27	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
28	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
29	C	€ 685,68	€ 702,72	€ 702,77	€ 702,77	€ 702,77
30	D	€ 807,68	€ 827,88	€ 827,93	€ 827,93	€ 827,93

65. Bij woning 4 in het jaar 2014 is het maximumtarief 570,23 EUR bij een verbruik van 13,16 GJ. Het in rekening gebrachte tarief is 580,20 EUR.
66. Bij woning 10 in de jaren 2014, 2015, en 2016 zijn de maximumtarieven 544,52 EUR (bij 12,09 GJ), 476,26 EUR (bij 8,59 GJ) resp. 464,66 EUR (bij 8,32 GJ). De in rekening gebrachte tarieven zijn 580,20 EUR, 594,72 EUR, resp. 594,74 EUR.
67. Bij woning 11 in de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017 zijn de maximumtarieven 466,91 EUR (bij 8,86 GJ), 489,84 EUR (bij 9,19 GJ), 445,40 EUR (bij 7,47 GJ) resp. 501,55 EUR (bij 8,92 GJ). De in rekening gebrachte tarieven zijn 580,20 EUR, 594,72 EUR, 594,74 EUR resp. 594,74 EUR.
68. Bij woning 14 in de jaren 2016, 2017 en 2018 zijn de maximumtarieven 283,15 EUR (bij 0,31 GJ), 402,63 EUR (bij 4,56 GJ) resp. 557,48 EUR (bij 10,31 GJ). De in rekening gebrachte tarieven zijn 559,46 EUR, 559,46 EUR, 559,46 EUR resp. 559,46 EUR.
69. Bij woning 24 in de jaren 2014, 2015, 2016 en 2017 zijn de maximumtarieven 600,27 EUR (bij 14,41 GJ), 649,91 EUR (bij 16,26 GJ), 702,59 EUR (bij 18,82 GJ) resp. 607,29 EUR (bij 13,59 GJ). De in rekening gebrachte tarieven zijn 685,68 EUR, 702,72 EUR, 702,77 EUR resp. 702,77 EUR.
70. Conclusie: ACM komt hierbij tot de conclusie dat Vestia Energie vijftien maal de maximumprijs als bedoeld in artikel 5 Warmtewet heeft overschreden. Dit was het geval bij woning 4 in 2014, bij woning 10 in 2014-2016, bij woning 11 in 2014-2017, bij woning 14 in 2016- 2018 en bij

woning 24 in 2014-2017. Deze conclusie komt overeen met de conclusies uit het Verslag van Bevindingen van 12 maart 2019 en het Aanvullend Verslag van Bevindingen van 16 juli 2019.

9. Conclusie

71. Op basis van de paragrafen 8.1 t/m 8.4 van dit besluit concludeert ACM dat Vestia vijftien maal de maximumprijs in de zin van artikel 5 Warmtewet heeft overschreden. Derhalve verklaart ACM het bezwaar van bewoners ten aanzien van de overschrijding van de maximumprijs gegrond. Hierbij komt zij in zoverre terug van haar primaire besluit van 23 mei 2014 waarin geen overtreding werd geconstateerd.
72. Op grond van artikel 5, vierde lid, van de Warmtewet worden de tarieven van leveranciers bij overschrijding van de maximumprijs van rechtswege op de maximumprijs gesteld. Dit betekent dat de bewoners van de huizen waarbij een overschrijding is vastgesteld, over de jaren 2014/2018 slechts de door ACM vastgestelde maximumprijs aan Vestia verschuldigd zijn. Het voorgaande maakt dat het opleggen van een herstelsanctie door ACM niet mogelijk is. Terugbetaling van onverschuldigd betaalde bedragen is een civiele aangelegenheid. Voor zover bewoners een hoger bedrag dan de toegestane maximumprijs hebben betaald, kunnen ze dit bij Vestia en/of via de civiele rechter terugvorderen.

10. Besluit

De Autoriteit Consument en Markt:

- I. verklaart het door de bewoners van woonwijk Hoogeland te Naaldwijk gemaakte bezwaar tegen het besluit van 23 mei 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/202770 voor zover het ziet op de overschrijding van de maximumprijs gegrond;
- II. verklaart het bezwaar voor het overige ongegrond;
- III. laat het besluit van 23 mei 2014 met kenmerk ACM/DE/2014/202770, onder verbetering van motivering, in stand.

Den Haag,

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
Namens deze,

w.g.

drs. C.M.L. Hijmans van den Bergh MBA
bestuurslid

Als u rechtstreeks belanghebbende bent, kunt u beroep instellen tegen dit besluit. Stuur uw gemotiveerde beroepschrift naar rechtbank Rotterdam. Dit moet u doen binnen zes weken na bekendmaking van dit besluit. Meer informatie over de beroepsprocedure vindt u op www.rechtspraak.nl. U kunt ook digitaal beroep instellen, via www.rechtspraak.nl. Daarvoor moet u beschikken over een elektronische handtekening (DigiD). Kijk op de genoemde site voor de precieze voorwaarden.

Bijlage

Warmtewet, zoals deze luidde van 1 januari 2014 tot 1 juli 2019

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. - d. (...);
- e. *levering van warmte*: de aflevering van warmte aan verbruikers;
- f. , g. (...);
- h. *leverancier*: een persoon die zich bezighoudt met de levering van warmte;
- i. - s. (...).

Artikel 2

1. Een leverancier draagt zorg voor een betrouwbare levering van warmte tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.

3. Ten aanzien van de levering van warmte brengt de leverancier ten hoogste in rekening:

- a. de maximumprijs, bedoeld in artikel 5, eerste lid,
- b. de redelijke kosten voor het ter beschikking stellen van de warmtewisselaar, bedoeld in artikel 8, eerste lid, en
- c. het tarief voor de meting van het warmteverbruik, bedoeld in artikel 8, vijfde lid.

Artikel 5

1. De raad van bestuur van de mededingingsautoriteit stelt de maximumprijs vast die een leverancier ten hoogste zal berekenen voor de levering van warmte. Het besluit tot vaststelling van een maximumprijs wordt bekendgemaakt in de Staatscourant.

2. De maximumprijs:

- a. is gebaseerd op de integrale kosten die een verbruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron. Deze kosten worden bepaald met de rendementsmethode;
- b. is opgebouwd uit een gebruiksafhankelijk deel, uitgedrukt in een bedrag in euro per Gigajoule, en een gebruiksonafhankelijk deel uitgedrukt in een bedrag in euro.

3. De maximumprijs treedt in werking op een door de raad van bestuur van de mededingingsautoriteit te bepalen datum en geldt tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs. Indien op 1 januari de maximumprijs voor dat jaar nog niet is vastgesteld, geldt de laatst vastgestelde maximumprijs tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs voor het volgende jaar.

4. Na de inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs, bedoeld in het derde lid, worden de prijzen voor levering van warmte die hoger zijn dan de maximumprijs van rechtswege gesteld op die maximumprijs.

Artikel 8

2. Een leverancier heeft tot taak er zorg voor te dragen dat binnen een redelijke termijn aan verbruikers een individuele meter ter beschikking wordt gesteld door middel van verhuur die het actuele warmteverbruik kan weergeven en die informatie kan geven over de tijd waarin sprake was van daadwerkelijk verbruik, wanneer:

- a. een verbruiker hierom vraagt, tenzij het ter beschikking stellen technisch onmogelijk is of financieel niet redelijk is;
- b. een bestaande meter wordt vervangen, tenzij het ter beschikking stellen technisch onmogelijk is of niet kostenefficiënt is in verhouding tot de geraamde potentiële besparingen op lange termijn;
- c. een nieuwe aansluiting wordt gemaakt in een nieuw gebouw;
- d. een gebouw ingrijpend wordt gerenoveerd.

Artikel 8a

1. Indien de leverancier de aan de verbruiker in rekening te brengen kosten voor de levering van warmte niet baseert op een individuele warmtemeter als bedoeld in artikel 8, baseert hij, onverminderd artikel 8, tweede lid, de kosten met inachtneming van artikel 2, vierde lid, op individuele warmtekostenverdelers die het warmteverbruik van elke radiator meten, tenzij de installatie daarvan niet kostenefficiënt is.

2. Indien de leverancier de aan de verbruiker in rekening te brengen kosten voor de levering van warmte niet baseert op een individuele warmtemeter of individuele warmtekostenverdelers, baseert hij de kosten met inachtneming van artikel 2, vierde lid, op een voor alle verbruikers inzichtelijke kostenverdeelsystematiek.

3. De kostenverdeelsystematiek, bedoeld in het tweede lid, gaat uit van een binnen de technische en financiële mogelijkheden zo nauwkeurig mogelijke benadering van het werkelijke aandeel van het verbruik van de individuele verbruiker.

4. In afwijking van het derde lid kunnen als onderdeel van de kostenverdeelsystematiek kosten van verbruik in het gemeenschappelijk belang en redelijke kosten voor uitvoering van de kostenverdeelsystematiek zelf aan individuele verbruikers worden toegerekend.

5. De warmtekostenverdelers en andere technische voorzieningen voor benadering, meting of registratie van het aandeel van de individuele verbruiker in het totale verbruik, worden aan de hand van daarvoor gangbare technische normen geïnstalleerd en toegepast.

6. Op daartoe strekkend verzoek van één of meer verbruikers laat de leverancier éénmalig door een onafhankelijke, voor zowel verbruiker als leverancier aanvaardbare deskundige onderzoek uitvoeren naar de mate waarin de kostenverdeelsystematiek voor die verbruiker of verbruikers, voldoet aan het eerste tot en met vierde lid. De helft van de kosten van dit onderzoek komt voor rekening van de leverancier.

Warmtewet, zoals deze luidt na 1 juli 2019

Artikel 1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

(...);

- *leverancier*: een persoon die zich bezighoudt met de levering van warmte;

- *levering van warmte*: de aflevering van warmte aan verbruikers;

(...).

Artikel 2

1. Een leverancier draagt zorg voor een betrouwbare levering van warmte tegen redelijke voorwaarden en met inachtneming van een goede kwaliteit van dienstverlening.

3. Ten aanzien van de levering van warmte brengt de leverancier ten hoogste in rekening:

a. de maximumprijs, bedoeld in artikel 5, eerste lid,

b. de redelijke kosten voor het ter beschikking stellen van de warmtewisselaar, bedoeld in artikel 8, eerste lid, en

c. het tarief voor de meting van het warmteverbruik, bedoeld in artikel 8, vijfde lid.

Artikel 5

1. De Autoriteit Consument en Markt stelt de maximumprijs vast die een leverancier ten hoogste zal berekenen voor de levering van warmte. Van het besluit tot vaststelling van een maximumprijs wordt mededeling gedaan in de Staatscourant.

2. De maximumprijs:

a. is gebaseerd op de integrale kosten die een verbruiker zou moeten maken voor het verkrijgen van dezelfde hoeveelheid warmte bij het gebruik van gas als energiebron. Deze kosten worden bepaald met de rendementsmethode;

b. is opgebouwd uit een gebruikafhankelijk deel, uitgedrukt in een bedrag in euro per gigajoule, en een gebruiksonafhankelijk deel uitgedrukt in een bedrag in euro.

3. De maximumprijs treedt in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en geldt tot 1 januari van het jaar volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs. Indien op 1 januari de maximumprijs voor dat jaar nog niet is vastgesteld, geldt de laatst vastgestelde maximumprijs tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs voor het volgende jaar.

4. Na de inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de maximumprijs, bedoeld in het derde lid, worden de prijzen voor levering van warmte die hoger zijn dan de maximumprijs van rechtswege gesteld op die maximumprijs.

Artikel 8

1. Een leverancier heeft tot taak er zorg voor te dragen dat binnen een redelijke termijn en tegen redelijke tarieven en voorwaarden aan verbruikers een warmtewisselaar ter beschikking wordt gesteld door middel van verhuur wanneer:

- a. een bestaande warmtewisselaar dient te worden vervangen;
- b. een nieuwe warmtewisselaar wordt geïnstalleerd in een nieuw gebouw.

2. Een leverancier heeft tot taak er zorg voor te dragen dat binnen een redelijke termijn aan verbruikers en voor iedere eenheid een individuele meter ter beschikking wordt gesteld door middel van verhuur die het actuele warmteverbruik kan weergeven en die informatie kan geven over de tijd waarin sprake was van daadwerkelijk verbruik, wanneer:

- a. een verbruiker hierom vraagt, tenzij het ter beschikking stellen technisch onmogelijk is of financieel niet redelijk is;
- b. een bestaande meter wordt vervangen, tenzij het ter beschikking stellen technisch onmogelijk is of niet kostenefficiënt is in verhouding tot de geraamde potentiële besparingen op lange termijn;
- c. een nieuwe aansluiting wordt gemaakt in een nieuw gebouw;
- d. een gebouw ingrijpend wordt gerenoveerd.

Artikel 8a

1. Indien de leverancier de aan de verbruiker in rekening te brengen kosten voor de levering van warmte niet baseert op een individuele warmtemeter als bedoeld in artikel 8, baseert hij, onverminderd artikel 8, tweede lid, de kosten met inachtneming van artikel 2, vierde lid, op individuele warmtekostenverdelers die het warmteverbruik van elke radiator meten, tenzij de installatie daarvan niet kostenefficiënt is.

2. Indien de leverancier de aan de verbruiker in rekening te brengen kosten voor de levering van warmte niet baseert op een individuele warmtemeter of individuele warmtekostenverdelers, baseert hij de kosten met inachtneming van artikel 2, vierde lid, op een voor alle verbruikers inzichtelijke kostenverdeelsystematiek.

3. De kostenverdeelsystematiek, bedoeld in het tweede lid, gaat uit van een binnen de technische en financiële mogelijkheden zo nauwkeurig mogelijke benadering van het werkelijke aandeel van het verbruik van de individuele verbruiker.

4. In afwijking van het derde lid kunnen als onderdeel van de kostenverdeelsystematiek kosten van verbruik in het gemeenschappelijk belang en redelijke kosten voor uitvoering van de kostenverdeelsystematiek zelf aan individuele verbruikers worden toegerekend.

5. Indien een onroerende zaak, die is gebouwd voor inwerkingtreding van dit lid, bestaat uit meerdere woon -of bedrijfsruimten kan de leverancier het individueel warmtegebruik van de verbruiker, zoals gemeten op grond van artikel 8 of artikel 8a, eerste of tweede lid, corrigeren aan de hand van

correctiefactoren die door de leverancier zijn vastgesteld met inachtnaam van de daarvoor gangbare technische normen voor:

- a. de ligging van woonruimten, en
- b. leidingverliezen voor transportleidingen.

6. De warmtekostenverdelers en andere technische voorzieningen voor benadering, meting of registratie van het aandeel van de individuele verbruiker in het totale verbruik, worden aan de hand van daarvoor gangbare technische normen geïnstalleerd en toegepast.

7. Op daartoe strekkend verzoek van één of meer verbruikers laat de leverancier éénmalig door een onafhankelijke, voor zowel verbruiker als leverancier aanvaardbare deskundige onderzoek uitvoeren naar de mate waarin de kostenverdeelsystematiek voor die verbruiker of verbruikers, voldoet aan het eerste tot en met vierde lid. De helft van de kosten van dit onderzoek komt voor rekening van de leverancier.